

Nr 319.

Av herr **Pålsson m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner nr 238, med förslag till förordning om spirituosaaccis m. m. och nr 240 med förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 § 1 mom., 3 § 1 mom., 8 och 23 §§ samt 25 § 2 mom. i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av malt-drycker m. m.

Genom propositioner den 5 maj 1916, nr 238 och 240, har Kungl. Maj:t för riksdagen framlagt förslag om antagande *dels* av förordning om spirituosaaccis och om viss ändring i brännvinsförsäljningsförordningen, *dels ock* om vissa ändringar i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker m. m.

Den föreslagna accisen, som skulle utgå å andra spritdrycker än egentligt brännvin, är avsedd att inbringa 5,000,000 kronor. Ändringen i förordningen angående tillverkning och beskattning av maltdrycker avser en sådan höjning av maltskatten, att statsverket kan påräkna en med 2,000,000 kronor ökad nettoavkastning av denna skatt.

Att på sätt finansministern föreslagit på detta sätt göra rusdryckerna till den skattekölla, som skulle fylla ett av hålen i budgeten, måste vi på det bestämdaste motsätta oss. Och än mer blir så fallet genom det sätt, varpå spirituosabeskattningen skulle genomföras. Det måste högeligen förvåna, att finansministern tilltrött sig att på detta sätt, genom att föreslå en s. k. accis, kringgå och sätta sig över den viktiga princip, som fastslogs av Kungl. Maj:t och riksdagen år 1913, enligt vilken statens nuvarande ekonomiska beroende av rusdrycksmedlen under inga förhållanden finge stegras, utan tvärtom borde automatiskt minskas i mån av nykterhetens framsteg bland befolkningen.

För förverkligande av denna princip tillkom förordningen angående statsverkets fond av rusdrycksmedel. Av statsverkets inkomster av rusdrycker m. m. skall till nämnda fond avsättas vad som för varje år överskjuter ett belopp av 41,900,000 kronor. Skulle för tre på varandra följande år medeltalet av nämnda inkomster understiga 41,900,000 kronor, skall därefter endast vad som överskjuter detta medeltalsbelopp avsättas till fonden. På enahanda sätt förfares vid nya periodiska uträkningar. Fonden är, som bekant, avsedd att i främsta rummet användas för reglering av sådana ekonomiska förhållanden, som kunna bli en följd av mera ingripande åtgärder till rusdryckshanteringens begränsande eller avveckling, men kan, där särskilda omständigheter därtill föranleda, användas även för andra sociala ändamål.

Hela denna viktiga anordning — den betydelsefullaste som hittills vunnits å nykterhetsområdet — skulle man nu sätta sig över. Ty icke lär någon kunna vara okunnig om, att man 1913 verkligen åsyftade, att *alla* rusdrycksskatter av vad slag de vara månne, såväl då utgående som framdeles tillkommande, skulle för framtiden ingå till rusdrycksmedelsfonden. Att, såsom finansministern nu gjort, komma med en tilläggsskatt på spirituosa och med att ge den ett nytt namn tro sig komma förbi denna skatts ingående till rusdrycksmedelsfonden, är ett dristigt försök, som riksdagen måste med all kraft avvisa.

Riksdagen måste, bestämt och oryggligt, hävda, att även alla nya skatter å rusdrycksnäringen måste ingå till fonden och icke kunna, på nu föreslaget sätt, komma statsregleringen till godo.

Med avseende å själva spirituosaaccisen måste vi på det bestämdaste motsätta oss en dylik förhöjning av spritbeskattningen, en förhöjning som med hänsyn till sitt låga belopp icke kan få någon effekt till minskad konsumtion och därmed ökad nykterhet, utan endast ökar statens beroende av rusdryckshantering.

Ökningen av maltskatten måste vi likaledes bestämt motsätta oss. Den är icke till gagn ur nykterhetssynpunkt och den skulle i hög grad drabba de mindre bärkraftiga skuldrorna, som ändock hårt tryckas av dyrtiden.

De 7,000,000 kronor, som i stället för rusdrycksskatterna behöva anskaffas, torde lättast och lämpligast vinnas genom en förhöjning av krigskonjunkturskatten — exempelvis genom att även för merinkomst av över 320,000 kronor fortsätta skalan efter analoga grunder som i propositionen angivits intill dess erforderligt belopp kan räknas uppnått, t. ex. intill en skatt av 25—30 kronor för varje fulla hundra kronor. Bevillningsutskottet torde hava att härutinnan avgiva detaljerat förslag.

På grund av vad vi sålunda anfört, yrka vi,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts propositioner nr 238 med förslag till förordning om spiritusaaccis m. m. samt nr 240 med vissa ändringar i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker m. m.

Stockholm den 15 maj 1916.

Jöns Pålsson.

Robert Karlsson.

Axel Schotte.

J. Rehn.